

ระเบียบกระทรวงยุติธรรม

ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

พ.ศ. ๒๕๖๕

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐ ให้มีความเหมาะสมเกิดประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น สอดคล้องตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๖ เพื่อให้การดำเนินการเกี่ยวกับการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ สามารถอำนวยความสะดวกและก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชน

อาศัยอำนาจตามมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมจึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๕”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิก “ระเบียบกระทรวงยุติธรรม ว่าด้วยการดำเนินการเกี่ยวกับการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ พ.ศ. ๒๕๖๐”

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คำร้องขอ” หมายความว่า คำร้องทุกข์ คำร้องขอความเป็นธรรม หรือคำขอรับการสนับสนุนที่เกี่ยวข้องกับการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ที่ผู้ร้องขอได้ยื่นหรือส่งต่อเจ้าหน้าที่ ณ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงยุติธรรม และหมายความรวมถึงคำร้องขอที่ได้ยื่นแก้ไขเพิ่มเติม โดยมีประเด็นหรือข้อเท็จจริงขึ้นใหม่ด้วย

“ผู้ขอรับการสนับสนุน” หมายความว่า ผู้ที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาคดีพิพากษาคดีใหม่ตามกฎหมายว่าด้วยการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับมอบอำนาจให้ยื่นคำร้องขอแทน และผู้จัดการแทนผู้ขอรับการสนับสนุน

“เจ้าหน้าที่” หมายความว่า เจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการรับเรื่องร้องเรียนขอความเป็นธรรม หรือการขอรับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

“การรับคำร้องขอ” หมายความว่า มติคณะกรรมการเห็นชอบให้รับคำร้องขอไว้ดำเนินการ

“หน่วยงานรับผิดชอบ” หมายความว่า หน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับมอบหมายให้ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นการสืบสวนหาพยานหลักฐาน ตรวจสอบพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ การให้การสนับสนุนค่าใช้จ่ายต่าง ๆ หรือการคุ้มครองพยาน

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการพิจารณาการร้องพินคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

“ปลัดกระทรวง” หมายความว่า ปลัดกระทรวงยุติธรรม

ข้อ ๕ ให้ปลัดกระทรวงรักษาการตามระเบียบนี้และมีอำนาจออกคำสั่ง หรือประกาศ ตามความจำเป็นเพื่อใช้ในการรับคำร้องขอเพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามระเบียบนี้

หมวด ๑

การรับคำร้องขอที่เกี่ยวกับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

ส่วนที่ ๑

บททั่วไป

ข้อ ๖ ผู้ขอรับการสนับสนุนจะต้องยื่นคำร้องขอด้วยตนเอง เว้นแต่ผู้ขอรับการสนับสนุน เจ็บป่วยหรือไม่สามารถยื่นคำร้องขอด้วยตนเองได้ เพราะเหตุจำเป็นอื่น ผู้ขอรับการสนับสนุนจะมอบอำนาจให้ ผู้อื่นยื่นคำร้องขอแทนก็ได้

ในกรณีที่ผู้ขอรับการสนับสนุนตกอยู่ในสภาวะที่ไม่สามารถยื่นคำร้องขอด้วยตนเองได้ และ ไม่สามารถมอบอำนาจให้ผู้ใดมาดำเนินการแทนได้ ให้ผู้บุพการี ผู้สืบสันดาน สามเษก หรือผู้มีส่วนได้เสียเป็น ผู้ยื่นคำร้องขอแทนได้

ข้อ ๗ คำร้องขอต้องทำเป็นหนังสือและมีเอกสารแสดงถึงความเป็นบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอ ได้แก่

- (๑) หมายจำคุกของผู้ต้องคำพิพากษาให้จำคุก
- (๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน
- (๓) สำเนาคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลแต่งตั้งเป็นผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบาล แล้วแต่กรณี
- (๔) หนังสือรับรองการจดทะเบียนนิติบุคคล กรณีผู้ต้องคำพิพากษาเป็นนิติบุคคล
- (๕) สำเนาทะเบียนบ้าน
- (๖) สำเนาทะเบียนสมรส
- (๗) เอกสารหลักฐานอื่น ๆ

ข้อ ๘ ในกรณีที่ผู้ขอรับการสนับสนุนมีเหตุจำเป็นไม่สามารถทำคำร้องขอเป็นหนังสือได้ อาจแจ้งต่อเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงยุติธรรมด้วยวาจาหรือทางโทรศัพท์ก็ได้

ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับคำร้องขอบันทึกถึงเหตุแห่งความจำเป็นที่ผู้ขอรับการสนับสนุนจำเป็นต้องแจ้ง ด้วยวาจาไว้ด้วย หลังจากนั้นให้บันทึกการร้องขอโดยให้ใช้เอกสารแนบตามข้อ ๗ และวันเดือนปีที่รับคำร้องขอ พร้อมกับให้ดำเนินการลงลายมือชื่อผู้ขอรับการสนับสนุน และลายมือชื่อผู้รับคำร้องขอ

ข้อ ๙ ในการขอรับการสนับสนุน ผู้ขอรับการสนับสนุนจะต้องแจ้งความประสงค์ในการร้องขอความเป็นธรรม หรือขอรับการสนับสนุนในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ให้ชัดเจน ดังนี้

(๑) ขอรับการช่วยเหลือในการสืบหาพยานหลักฐาน พยานบุคคล พยานวัตถุ การพิสูจน์ทางนิติวิทยาศาสตร์ หรือพยานผู้เชี่ยวชาญ แล้วแต่กรณี

(๒) ขอรับการช่วยเหลือสนับสนุนด้านค่าใช้จ่ายในการคดีรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นใหม่หรือการขอลปล่อยตัวชั่วคราวระหว่างการพิจารณาคดีของศาล

(๓) ขอรับการช่วยเหลือในการคุ้มครองพยาน

ข้อ ๑๐ เมื่อมีผู้ขอรับการสนับสนุนยื่นคำร้องขอที่เกี่ยวกับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ ต่อหน่วยงานใดภายในสังกัดกระทรวงยุติธรรม ให้หน่วยงานนั้นรับเรื่องไว้และออกใบรับคำร้องขอให้แก่ผู้ขอรับการสนับสนุนไว้เป็นหลักฐาน และส่งเรื่องดังกล่าวให้สำนักงานกองทุนยุติธรรมโดยไม่ชักช้า

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าหน้าที่รวบรวมคำฟ้อง คำพิพากษา ศาลชั้นต้น ศาลอุทธรณ์ ศาลฎีกา แล้วแต่กรณี และตรวจสอบเอกสารหลักฐานของผู้ขอรับการสนับสนุน รวมถึงระยะเวลาการยื่นเรื่องดังกล่าวว่าอยู่ในระยะเวลาการพิจารณาตามกฎหมายหรือไม่ หากเอกสารหรือข้อเท็จจริงโดยยังไม่เพียงพอที่จะพิจารณาได้ ให้แจ้งผู้ขอรับการสนับสนุนทราบและดำเนินการให้เสร็จสิ้นโดยเร็ว ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการพิจารณา

เมื่อเจ้าหน้าที่ได้ตรวจสอบและรับเรื่องไว้แล้วตามวรรคหนึ่ง ให้ส่งเรื่องดังกล่าวให้ฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการพิจารณารับคำขอการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ ตามข้อ ๑๖ ภายใน ๓ วันนับแต่วันที่เจ้าหน้าที่ได้ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าหน้าที่แจ้งแก่ผู้ขอรับการสนับสนุนทราบในโอกาสแรก ว่าผู้ขอรับการสนับสนุนจะต้องให้ความร่วมมือแจ้งข้อเท็จจริงที่เกี่ยวข้องกับคดีที่ขอรื้อฟื้นขึ้นพิจารณาใหม่ โดยการให้ถ้อยคำด้วยความสัตย์จริง

ข้อ ๑๓ ห้ามหน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่ได้รับเรื่องไว้ตามข้อ ๑๐ ให้ข้อมูลเป็นการประชาสัมพันธ์เผยแพร่ หรือให้สัมภาษณ์กับสื่อมวลชน อันจะสร้างทัศนคติเชิงบวกหรือเชิงลบกับผู้ขอรับการสนับสนุนและผู้ที่เกี่ยวข้อง จนอาจเกิดผลกระทบต่อกระบวนการยุติธรรมทางอาญาโดยภาพรวม เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากปลัดกระทรวง

ส่วนที่ ๒

พยานหลักฐานในการพิจารณาเพื่อขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

ข้อ ๑๔ ให้เจ้าหน้าที่ทำการสอบถามและบันทึกถ้อยคำของผู้ขอรับการสนับสนุนเกี่ยวกับพยานหลักฐานในคดีอาญาที่ได้มีคำพิพากษาถึงที่สุดให้บุคคลใดต้องรับโทษอาญาในคดีนั้นแล้ว อาจมีการร้องขอให้รื้อฟื้นคดีขึ้นพิจารณาใหม่ได้ เมื่อปรากฏว่า

(๑) พยานบุคคลซึ่งศาลได้อาศัยเป็นหลักในการพิพากษาคดีอันถึงที่สุดนั้นมีมูลอันควรเชื่อได้ว่า คำเบิกความของพยานนั้นเป็นเท็จไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

(๒) พยานหลักฐานอื่นนอกจากพยานบุคคลตาม (๑) ซึ่งศาลได้อาศัยเป็นหลักในการพิจารณาพิพากษาคดีอันถึงที่สุดนั้น มีมูลอันควรเชื่อได้ว่าเป็นพยานหลักฐานปลอมหรือเท็จหรือไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

(๓) มีพยานหลักฐานใหม่อันชัดแจ้งและสำคัญแก่คดีซึ่งถ้าได้นำมาสืบในคดีอันถึงที่สุดนั้นจะ แสดงว่าบุคคล ผู้ต้องรับโทษอาญาโดยคำพิพากษาถึงที่สุดนั้นไม่ได้กระทำความผิด โดยพยานหลักฐานใหม่นี้ หมายความว่าพยานบุคคล พยานเอกสารและพยานวัตถุ และเป็นพยานหลักฐานที่มีได้กล่าวอ้างหรือนำสืบในคดีเดิม หรือมีการนำสืบแล้วแต่เป็นพยานหลักฐานปลอมหรือเท็จหรือไม่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริงหรือพบว่าเป็นเท็จหรือปลอม หรือรวมถึงพยานหลักฐานที่มีอยู่แล้วในระหว่างที่ศาลพิจารณาคดีเดิมแต่มีได้ยกขึ้นกล่าวอ้างในคดีเดิมนั้น

ข้อ ๑๕ พยานหลักฐานที่ผู้ขอรับการสนับสนุนกล่าวอ้างตามข้อ ๑๔ จะต้องต้องมีมูลเพียงพอที่จะรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

ส่วนที่ ๓

คณะกรรมการพิจารณาการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

ข้อ ๑๖ ให้มีคณะกรรมการพิจารณาการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ ประกอบด้วย ปลัดกระทรวงเป็นประธานกรรมการ ผู้แทนสำนักงานกองทุนยุติธรรม ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้แทนกรมสอบสวนคดีพิเศษ ผู้แทนสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ ผู้แทนสำนักงานกิจการยุติธรรม ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้แทนสำนักงานอัยการสูงสุด ผู้แทนสภาทนายความ ในพระบรมราชูปถัมภ์ เป็นกรรมการ และผู้ทรงคุณวุฒิเป็นที่ปรึกษาจำนวนไม่เกินสองคน ซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรมแต่งตั้งจากผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญด้านกฎหมาย หรือกระบวนการยุติธรรมทางอาญาอันเป็นประโยชน์ต่อการพิจารณาของคณะกรรมการ

ให้ผู้อำนวยการกองกฎหมาย สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม เป็นกรรมการและเลขานุการ และให้เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดกระทรวงยุติธรรม จำนวนหนึ่งคนเป็นผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๗ ให้ประธานคณะกรรมการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อปฏิบัติงานตามระเบียบนี้ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการ

ข้อ ๑๘ คณะอนุกรรมการมีหน้าที่และอำนาจ ดังนี้

(๑) พิจารณากลับกรองคำขอรับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

(๒) พิจารณาเสนอความเห็นให้ความช่วยเหลือในการหาพยานหลักฐานให้กับผู้ขอรับการสนับสนุน โดยเสนอปลัดกระทรวงพิจารณาสั่งการให้หน่วยงานที่มีอำนาจในการสืบสวนสอบสวนและตรวจสอบพยานหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ให้การสนับสนุน

(๓) ให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ หรือคำปรึกษา รวมทั้งกำกับ ติดตามการดำเนินงานเกี่ยวกับการหาพยานหลักฐานของหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้สนับสนุนผู้ขอรับการสนับสนุน

(๔) รวบรวมผลการรวบรวมพยานหลักฐาน พร้อมทั้งความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการเพื่อพิจารณาว่าเป็นพยานหลักฐานใหม่ที่จะรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นใหม่ได้หรือไม่ และพิจารณาให้ความช่วยเหลือต่อไป

(๕) ให้คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ กับผู้ขอรับการสนับสนุนในประเด็นเกี่ยวกับพยานหลักฐานที่จะนำมาขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ข้อ ๑๙ ให้คณะกรรมการตามข้อ ๑๖ พิจารณาในเรื่องดังต่อไปนี้

(๑) สถานะของบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอ ว่าเป็นบุคคลที่มีสิทธิยื่นคำร้องขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

(๒) พยานหลักฐานในการพิจารณาเพื่อขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นใหม่ เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของกฎหมายว่าด้วยการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

(๓) เสนอความเห็นในการช่วยเหลือสนับสนุนด้านอื่น ๆ จากกองทุนยุติธรรม ในการปล่อยตัวชั่วคราว หรือค่าจ้างทนายความ

(๔) การขอรับการคุ้มครองพยาน (หากมี)

กรณีตามวรรคหนึ่ง (๑) และ (๒) เมื่อคณะกรรมการเห็นว่า เอกสารพยานหลักฐานของผู้ขอรับการสนับสนุนยังไม่เพียงพอในการพิจารณา ให้คณะกรรมการแจ้งให้ผู้ขอรับการสนับสนุนทราบ โดยส่งต่อเจ้าหน้าที่เพื่อดำเนินการโดยเร็ว เว้นแต่ระยะเวลาในการยื่นคำร้องขอรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่นั้นใกล้จะสิ้นสุดลง ให้คณะกรรมการพิจารณาจากเอกสารพยานหลักฐานเท่าที่ปรากฏ หรือเรียกให้ผู้ขอรับการสนับสนุนมาให้ถ้อยคำต่อคณะกรรมการ

ในการลงมติของกรรมการ หากคณะกรรมการเห็นว่าสมควรให้การช่วยเหลือแก่ผู้ขอรับการสนับสนุน จะต้องได้มติที่หนึ่งเป็นอย่างน้อยในองค์ประกอบของคณะกรรมการจึงจะถือว่าเป็นการรับคำร้องขอการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ กรณีที่คณะกรรมการไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับพยานหลักฐานได้ ย่อมไม่กระทบสิทธิของผู้ขอรับการสนับสนุนตามกฎหมายว่าด้วยการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่

ข้อ ๒๐ เมื่อคณะกรรมการมีมติไม่รับคำขอรับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่หรือไม่อาจหาข้อยุติเกี่ยวกับพยานหลักฐานได้ ให้เลขานุการคณะกรรมการแจ้งให้ผู้ขอรับการสนับสนุนทราบ ภายใน ๑๕ วัน นับแต่วันที่คณะกรรมการมีมติ

ข้อ ๒๑ กรณีพนักงานอัยการเป็นผู้ร้องขอ ไม่ต้องส่งเรื่องให้คณะกรรมการพิจารณา ให้ประธานกรรมการส่งเรื่องให้สำนักงานกองทุนยุติธรรม พิจารณาดำเนินการให้การสนับสนุนตามข้อ ๙ (๒) และให้ถือว่าสำนักงานกองทุนยุติธรรมเป็นหน่วยงานรับผิดชอบ

หมวด ๒

การรับคำขอรับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ไว้ดำเนินการ

ข้อ ๒๒ เมื่อคณะกรรมการมีมติรับคำขอรับการรื้อฟื้นคดีอาญาขึ้นพิจารณาใหม่ ให้ปลัดกระทรวงมอบหมายให้หน่วยงานภายในสังกัดกระทรวงยุติธรรมที่เกี่ยวข้อง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบและดำเนินการ

ข้อ ๒๓ ให้หน่วยงานรับผิดชอบเป็นผู้ประสานงานกับผู้ขอรับการสนับสนุนโดยตรง รวมถึงการประชาสัมพันธ์ตามข้อ ๑๓ ด้วย เว้นแต่มีการมอบหมายให้หน่วยงานรับผิดชอบมากกว่าหนึ่งหน่วยงาน ให้หน่วยงานรับผิดชอบหลักเกี่ยวกับพยานหลักฐานเป็นหน่วยงานประชาสัมพันธ์ หรือตามที่ปลัดกระทรวงมอบหมาย ทั้งนี้ ให้รายงานผลการดำเนินการให้ปลัดกระทรวงทราบเป็นระยะด้วย

หมวด ๓

เบ็ดเตล็ด

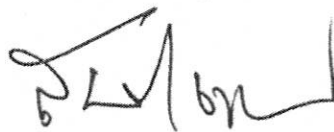
ข้อ ๒๔ กรณีมีปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติหรือไม่สามารถปฏิบัติตามข้อกำหนดในระเบียบนี้ หรือมีปัญหาอื่นใดที่มีได้กำหนดไว้ในระเบียบนี้ ให้รายงานปลัดกระทรวงเพื่อพิจารณาสั่งการเป็นรายกรณีไป

หมวด ๔

บทเฉพาะกาล

ข้อ ๒๕ คำร้องที่ได้ยื่นไว้ก่อนที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ถือว่าได้ยื่นตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มิถุนายน พ.ศ. ๒๕๖๕

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม